

Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου Νόμος του 1992 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 51(I) του 1992

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΟΜΕΝΟΥ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου Νόμος του 1992.

Συνοπτικός
τίτλος.

ΜΕΡΟΣ I — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

Ερμηνεία.

«εμπορικός αντιπρόσωπος» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο, υπό την ιδιότητά του ως ανεξάρτητου μεσολαβητή, ανατίθεται σε μόνιμη βάση είτε να διαπραγματεύεται για λογαριασμό άλλου προσώπου, το οποίο καλείται στη συνέχεια «αντιπροσωπευόμενος», την πώληση ή την αγορά εμπορευμάτων είτε να διαπραγματεύεται και να συνάπτει τις πράξεις αυτές στο όνομα και για λογαριασμό του αντιπροσωπευομένου:

Νοείται ότι δεν είναι εμπορικοί αντιπρόσωποι σύμφωνα με την έννοια του παρόντος Νόμου οι ακόλουθες κατηγορίες ατόμων:

- Τα πρόσωπα τα οποία υπό την ιδιότητα του οργάνου έχουν την εξουσία να δεσμεύουν μια εταιρεία ή ένωση προσώπων,
- οι εταίροι οι οποίοι έχουν νόμιμη εξουσία να δεσμεύουν τους άλλους εταίρους,
- οι διαχειριστές που ορίζονται από το δικαστήριο, εκκαθαριστές ή σύνδικοι πτωχεύσεως.

ΜΕΡΟΣ II — ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

3.—(1) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος οφείλει κατά την άσκηση των καθηκόντων του να ενεργεί σύμφωνα με το νόμο και με καλή πίστη έναντι του αντιπροσωπευομένου και να μεριμνά για τα συμφέροντά του.

Καθήκοντα
εμπορικού
αντιπροσώπου.

(2) Ειδικότερα, κάθε εμπορικός αντιπρόσωπος οφείλει—

- (α) Να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διαπραγματεύεται ή να ολοκληρώνει τις συναλλαγές που του ανατίθενται,
- (β) να ανακοινώνει στον αντιπροσωπευόμενο κάθε αναγκαία πληροφορία που διαθέτει.

4.—(1) Ο αντιπροσωπευόμενος οφείλει στις σχέσεις του με τον εμπορικό αντιπρόσωπο να ενεργεί νόμιμα και με καλή πίστη.

Καθήκοντα
αντιπροσω-
πευομένου.

(2) Ειδικότερα, κάθε αντιπροσωπευόμενος οφείλει—

- (α) Να θέτει στη διάθεση του εμπορικού αντιπροσώπου τα αναγκαία πληροφοριακά έγγραφα που αφορούν τα εκάστοτε εμπορεύματα,

- (β) να παρέχει στον εμπορικό αντιπρόσωπο τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση της σύμβασης αντιπροσώπευσης και ιδιαίτερα να ειδοποιεί τον αντιπρόσωπο μέσα σε εύλογη προθεσμία αμέσως μόλις προβλέψει ότι ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών θα είναι αισθητά μικρότερος από εκείνο τον οποίο ο εμπορικός αντιπρόσωπος κανονικά αναμένει,
- (γ) να ενημερώνει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, τον εμπορικό αντιπρόσωπο σχετικά με την από μέρους του αποδοχή ή απόρριψη όπως επίσης και για τη μη εκτέλεση μιας εμπορικής συναλλαγής για την οποία ο εμπορικός αντιπρόσωπος μεσολάβησε.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ — ΑΜΟΙΒΗ

Αμοιβή
εμπορικού
αντιπροσώπου.

5.—(1) Ελλείπει σχετικής συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σχετικά με το ύψος της αμοιβής, ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται αμοιβής σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη που εφαρμόζονται στον τόπο άσκησης της δραστηριότητάς του για την αντιπροσώπευση των εμπορευμάτων τα οποία αφορά η σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπευσης.

(2) Ελλείπει τέτοιων συναλλακτικών ηθών, ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται σε εύλογη αμοιβή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που έχουν σχέση με την εμπορική συναλλαγή.

Προμήθεια.

6. Κάθε μέρος της αμοιβής το οποίο μεταβάλλεται ανάλογα με τον αριθμό και την αξία των συναλλαγών θα θεωρείται ότι σύμφωνα με το παρόν άρθρο αποτελεί προμήθεια.

Αμοιβή με
τη μορφή
προμήθειας
ή καθορισμένου
ποσού.

7. Η αμοιβή είναι δυνατό να έχει τη μορφή προμήθειας ή καθορισμένου ποσού ή και των δύο. Στην περίπτωση αμοιβής με τη μορφή προμήθειας ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 8 μέχρι 13.

Προμήθεια
εμπορικού
αντιπροσώπου
για συναλλαγές
κατά τη
διάρκεια
της σύμβασης
εμπορικής
αντι-
προσώπευσης.

8. Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται προμήθειας για τις εμπορικές συναλλαγές που συνήφθησαν κατά τη διάρκεια της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης—

- (α) Όπου η συναλλαγή εξασφαλίστηκε με τη μεσολάβηση του εμπορικού αντιπροσώπου, ή
- (β) όπου η συναλλαγή συνήφθη με τρίτο πρόσωπο, το οποίο ο εμπορικός αντιπρόσωπος είχε εξασφαλίσει προηγουμένως ως πελάτη για συναλλαγές παρόμοιου είδους, ή
- (γ) όπου ο αντιπρόσωπος διορίστηκε για να καλύπτει συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, και/ή συγκεκριμένη ομάδα προσώπων και η συναλλαγή συνήφθη μέσα στην ίδια γεωγραφική περιοχή, ή με πρόσωπο που ανήκει στην ομάδα αυτή, έστω και αν για τη συναλλαγή είχε πραγματοποιηθεί διαπραγμάτευση από άλλο άτομο πλην του εμπορικού αντιπροσώπου ή συνήφθη διαφορετική συμφωνία από τον εμπορικό αντιπρόσωπο.

Προμήθεια
εμπορικού
αντιπροσώπου
για συναλλαγές
μετά τη λήξη
της σύμβασης
εμπορικής
αντι-
προσώπευσης.

9. Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται προμήθειας για εμπορικές συναλλαγές που συνήφθησαν μετά τη λήξη της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης:

- (α) Αν η πράξη οφείλεται κυρίως στη δραστηριότητα την οποία ο ίδιος ανέπτυξε κατά τη διάρκεια της ισχύος της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης και έχει συναφθεί μέσα σε εύλογη προθεσμία μετά τη λήξη της σύμβασης αυτής, ή

- (β) αν, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 8, η παραγγελία του τρίτου περιήλθε στον εμπορικό αντιπρόσωπο ή τον αντιπροσωπευόμενο πριν από τη λήξη της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης.

10. Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δε δικαιούται προμήθειας σύμφωνα με το άρθρο 8, αν αυτή οφείλεται, δυνάμει του άρθρου 9 στον προηγούμενο εμπορικό αντιπρόσωπο, εκτός αν λόγω των περιστάσεων είναι δίκαιο όπως η προμήθεια μοιραστεί μεταξύ των εμπορικών αντιπροσώπων.

Προμήθεια που οφείλεται σε προηγούμενο εμπορικό αντιπρόσωπο.

11.—(1) Δικαίωμα για προμήθεια υφίσταται, αν και εφόσον συντρέχει μια από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

Πότε υφίσταται δικαίωμα για προμήθεια:

- (α) Ο αντιπροσωπευόμενος εκτέλεσε την πράξη,
 (β) ο αντιπροσωπευόμενος όφειλε να είχε εκτελέσει την πράξη της συμφωνίας η οποία είχε συναφθεί με τον τρίτο,
 (γ) ο τρίτος εκτέλεσε την πράξη.

(2) Το δικαίωμα για προμήθεια δημιουργείται το αργότερο, όταν ο τρίτος εκτελέσει το μέρος που του αναλογεί από την πράξη ή που θα έπρεπε να είχε εκτελέσει αν ο αντιπροσωπευόμενος είχε εκτελέσει το μέρος της πράξης που αναλογεί σ' εκείνο.

(3) Η προμήθεια καταβάλλεται το αργότερο την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί το εξάμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου είχε προκύψει το σχετικό δικαίωμα.

(4) Δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί παρέκκλιση από τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3) του παρόντος άρθρου σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου.

12.—(1) Το δικαίωμα για προμήθεια χάνεται μόνο εφόσον—

Πότε χάνεται το δικαίωμα για προμήθεια.

- (α) Αποδεικνύεται ότι η σύμβαση μεταξύ του τρίτου και του αντιπροσωπευόμενου δε θα εκτελεστεί, και
 (β) η μη εκτέλεση δεν οφείλεται σε γεγονότα για τα οποία είναι υπαίτιος ο αντιπροσωπευόμενος.

(2) Οποιαδήποτε προμήθεια η οποία έχει ήδη εισπραχθεί από τον εμπορικό αντιπρόσωπο επιστρέφεται, αν το σχετικό δικαίωμα για προμήθεια χαθεί.

(3) Δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί παρέκκλιση από τη διάταξη του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου.

13.—(1) Ο αντιπροσωπευόμενος διαβιβάζει στον εμπορικό αντιπρόσωπο κατάσταση των οφειλόμενων προμηθειών το αργότερο την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί το τρίμηνο κατά το οποίο προέκυψαν οι σχετικές προμήθειες. Η κατάσταση αυτή αναφέρει όλα τα ουσιώδη στοιχεία με βάση τα οποία έχει υπολογισθεί το ποσό των προμηθειών.

Παροχή πληροφοριών από αντιπροσωπευόμενο κτλ. αναφορικά με οφειλόμενες προμήθειες.

(2) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται να απαιτήσει να παρασχεθούν σ' αυτόν όλες οι πληροφορίες και κυρίως απόσπασμα των βιβλίων τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του αντιπροσωπευόμενου και τα οποία χρειάζεται για την επαλήθευση του ποσού των οφειλόμενων προμηθειών.

(3) Δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί παρέκκλιση από τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) του παρόντος άρθρου σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου.

ΜΕΡΟΣ IV — ΣΥΝΑΨΗ ΚΑΙ ΛΗΞΗ
ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ

Γραπτή
σύμβαση
εμπορικής
αντι-
προσώπησης.

14. Και τα δύο μέρη υποχρεώνονται να συνάψουν και υπογράψουν γραπτή σύμβαση η οποία θα καθορίζει τους όρους της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπησης και οποιουδήποτε άλλους όρους που θα συμφωνηθούν μεταγενέστερα.

Στις περιπτώσεις συμβάσεων εμπορικής αντιπροσώπησης που είχαν συναφθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου και για τις οποίες δεν υπογράφηκε γραπτή σύμβαση θα ισχύουν και εφαρμόζονται οι πρόνοιες του παρόντος Νόμου.

Πότε σύμβαση
ορισμένου
χρόνου
μετατρέπεται
σε σύμβαση
εμπορικής
αντι-
προσώπησης
αόριστου
χρόνου.
Τρόπος
τερματισμού
σύμβασης
εμπορικής
αντι-
προσώπησης
αόριστης
περιόδου.

15. Σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης ορισμένου χρόνου, την οποία τα δύο μέρη συνεχίζουν να εκτελούν μετά τη λήξη της, θεωρείται ότι μετατρέπεται σε σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης αόριστου χρόνου.

16.—(1) Όπου μια σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης συνάπτεται για αόριστη περίοδο, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να την τερματίσει με γραπτή ειδοποίηση. Η περίοδος της ειδοποίησης θα είναι η ίδια και για τα δύο μέρη.

(2) Η προθεσμία ειδοποίησης τερματισμού είναι ένας μήνας για το πρώτο έτος της σύμβασης, δύο μήνες για το δεύτερο έτος, τρεις μήνες για το τρίτο, τέσσερις μήνες για το τέταρτο, πέντε μήνες για το πέμπτο, και έξι μήνες για το έκτο και για τα επόμενα έτη. Μικρότερες προθεσμίες για ειδοποίηση τερματισμού δεν είναι δυνατό να συμφωνηθούν από τους συμβαλλομένους.

(3) Αν τα μέρη ορίσουν μεγαλύτερες προθεσμίες ειδοποίησης τερματισμού από εκείνες που προβλέπονται στο εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου, η προθεσμία ειδοποίησης τερματισμού την οποία πρέπει να τηρήσει ο αντιπροσωπευόμενος δεν είναι δυνατό να είναι μικρότερη από εκείνη που ισχύει για τον εμπορικό αντιπρόσωπο.

(4) Εφόσον τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, η λήξη της προθεσμίας ειδοποίησης τερματισμού πρέπει να συμπίπτει με το τέλος ημερολογιακού μήνα.

(5) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται όταν μία σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης ορισμένου χρόνου μετατρέπεται σε σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης αόριστου χρόνου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 15. Στην περίπτωση αυτή για τον καθορισμό της προθεσμίας καταγγελίας συνυπολογίζεται και ο προηγούμενος ορισμένος χρόνος.

Δικαίωμα
τερματισμού
της σύμβασης
εμπορικής
αντι-
προσώπησης.
Δικαίωμα για
κατ' αποκοπή
αποζημίωση ή
αποζημιώσεις.

17. Οποιοδήποτε μέρος μπορεί να τερματίσει τη σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης σε οποιοδήποτε χρόνο λόγω παράλειψης ενός από τα μέρη να εκτελέσει το σύνολο ή μέρος των υποχρεώσεών του.

18.—(1) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος, μετά από τον τερματισμό της σύμβασης αντιπροσώπησης, δικαιούται σε κατ' αποκοπή αποζημίωση, σύμφωνα με το εδάφιο (2), ή σε αποζημιώσεις, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου.

(2)(α) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται σε κατ' αποκοπή αποζημίωση, αν και εφόσον—

- (i) Έφερε νέους πελάτες στον αντιπροσωπευόμενο ή προήγαγε σημαντικά τις υποθέσεις με τους υπάρχοντες πελάτες και ο αντιπροσωπευόμενος διατηρεί ουσιαστικά οφέλη τα οποία προκύπτουν από τις υποθέσεις με αυτούς τους πελάτες, και
- (ii) η καταβολή της αποζημίωσης αυτής είναι δίκαιη, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις και ιδιαίτερα τις προμήθειες τις οποίες στερείται ο εμπορικός αντιπρόσωπος και οι οποίες προκύπτουν από τις υποθέσεις με τους πελάτες αυτούς. Στις περιστάσεις αυτές συμπεριλαμβάνεται επίσης και η εφαρμογή ή μη πρόνοιας μη ανταγωνισμού με την έννοια του άρθρου 20.

(β) Το ποσό της αποζημίωσης αυτής δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει ποσό ισοδύναμο με ετήσια αποζημίωση που υπολογίζεται με βάση το μέσο ετήσιο όρο των αμοιβών τις οποίες είσπραξε ο εμπορικός αντιπρόσωπος κατά τα πέντε τελευταία έτη, αν δε η σύμβαση διήρκεσε λιγότερο από πέντε έτη, η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση το μέσο όρο της εν λόγω περιόδου.

(γ) Η χορήγηση αυτής της κατ' αποκοπή αποζημίωσης δεν αποστερεί από τον εμπορικό αντιπρόσωπο το δικαίωμα για αποζημιώσεις για ζημιά που υπέστη.

(3) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται σε αποζημιώσεις για ζημιά που υφίσταται, λόγω της διακοπής των σχέσεών του με τον αντιπροσωπευόμενο.

Η ζημιά αυτή θεωρείται ότι προκύπτει, ιδίως όταν ο τερματισμός της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπησης έχει ως συνέπεια:

- (i) Να αποστερήσει τον εμπορικό αντιπρόσωπο από προμήθειες τις οποίες παρείχε η ομαλή εκτέλεση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπησης, ενώ συγχρόνως προσκομίζει στον αντιπροσωπευόμενο σημαντικά πλεονεκτήματα που συνδέονται με τη δραστηριότητα του εμπορικού αντιπροσώπου,
- (ii) και/ή να μην επιτρέψει στον εμπορικό αντιπρόσωπο να αποσβέσει τα έξοδα και τις δαπάνες τις οποίες ανέλαβε μετά από υπόδειξη του αντιπροσωπευόμενου για την εκτέλεση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπησης.

(4) Το δικαίωμα για κατ' αποκοπή αποζημίωση, το οποίο προβλέπεται στο εδάφιο (2) ή για αποζημιώσεις σύμφωνα με το εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου, δημιουργείται επίσης και όταν η σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπησης τερματίζεται λόγω θανάτου του εμπορικού αντιπροσώπου.

(5) Ο εμπορικός αντιπρόσωπος αποστερείται του δικαιώματος για την κατ' αποκοπή αποζημίωση, η οποία αναφέρεται στο εδάφιο (2) ή για αποζημιώσεις σύμφωνα με το εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου, αν δε γνωστοποιήσει προς τον αντιπροσωπευόμενο μέσα σε προθεσμία ενός έτους από τη λήξη της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπησης ότι επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

(6) Δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου.

Πότε
δεν οφείλεται
κατ' αποκοπή
αποζημίωση
ή αποζημιώσεις.

19.—(1) Η κατ' αποκοπή αποζημίωση ή αποζημιώσεις σύμφωνα με το άρθρο 18 δεν οφείλονται—

- (i) Όταν ο αντιπροσωπευόμενος τερματίσει τη σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπευσης λόγω υπαιτιότητας του εμπορικού αντιπροσώπου που θα δικαιολογούσε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, άμεσο τερματισμό της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης, ή
- (ii) όταν ο εμπορικός αντιπρόσωπος τερματίσει τη σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπευσης, εκτός αν ο τερματισμός οφείλεται σε υπαιτιότητα του αντιπροσωπευομένου ή δικαιολογείται λόγω ηλικίας, σωματικής αδυναμίας ή ασθένειας του εμπορικού αντιπροσώπου, εξαιτίας των οποίων δεν είναι δυνατό να απαιτηθεί εύλογα από αυτόν να συνεχίσει τις δραστηριότητές του, ή
- (iii) όταν, μετά από συμφωνία με τον αντιπροσωπευόμενο ο εμπορικός αντιπρόσωπος παραχωρεί σε τρίτο πρόσωπο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τα οποία έχει αναλάβει δυνάμει της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης.

(2) Δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου.

Συμφωνία μη
ανταγωνισμού.

20.—(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, συμφωνία που προβλέπει περιορισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του εμπορικού αντιπροσώπου μετά από τη λήξη της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης θα ονομάζεται στο εξής «συμφωνία μη ανταγωνισμού».

(2) Η «συμφωνία μη ανταγωνισμού» ισχύει, αν και εφόσον—

- (i) Έχει συνομολογηθεί γραπτώς, και
- (ii) αφορά το γεωγραφικό τομέα ή την ομάδα των προσώπων και το γεωγραφικό τομέα για τα οποία είχε ευθύνη ο εμπορικός αντιπρόσωπος καθώς και τον τύπο των εμπορευμάτων των οποίων είχε την αντιπροσωπεία σύμφωνα με τη σύμβαση εμπορικής αντιπροσώπευσης.

(3) Η «συμφωνία μη ανταγωνισμού» ισχύει για περίοδο όχι μεγαλύτερη από δύο έτη μετά τη λήξη της σύμβασης εμπορικής αντιπροσώπευσης.